

LANDSTINGSSTYRELSEN

13-04-23 00025

Landstingsstyrelsen

Yttrande över promemorian Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands (Ds 2013:7)

Föredragande landstingsråd: Torbjörn Rosdahl

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har berett landstinget möjlighet att yttra sig över promemorian Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att avge yttrande till Socialdepartementet enligt landstingsdirektörens tjänsteutlåtande.

Landstingsrådsberedningens motivering

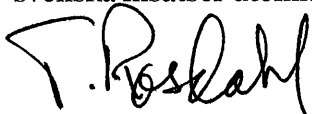
Socialdepartementet har inbjudit Stockholms läns landsting att lämna synpunkter en promemoria rörande bland annat förslag till reglering av katastrofmedicinska insatser som en del i svenska insatser utomlands. Landstinget finner de flesta förslagen i promemorian väl motiverade och tillstyrker, med ett viktigt undantag, förslagen.

Stockholms läns landsting tillstyrker inte förslagen under avsnitt 15.3 "Sjukvårdshuvudman och vårdgivare vid medicinska insatser utomlands" som rör vårdgivaransvar, arbetsgivaransvar och verksamhetschefsansvar. Det är enligt vår uppfattning inte logiskt med olika regelverk för läkare i bedömningsgrupp och läkare och sjuksköterskor i stödstyrkan.

Stockholms läns landsting anser att det skulle vara en fördel om Socialstyrelsen både kunde samordna och leda en sjukvårdsinsats samtidigt som man tar på sig ansvaret som vårdgivare respektive arbetsgivare.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 4 april 2013
Sammanfattning av promemorian Om katastrofmedicin som en del av
svenska insatser utomlands (Ds 2013:7)

Torbjörn Rosdahl

Hans-Erik Malmros

Landstingsstyrelsens förvaltning
LSF Administration
Regionala enheten för kris- och
katastrofberedskap

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2013-04-04

LS 1303-0325

Handläggare:

Håkan Lindberg i samråd med SLL Juridik och Upphandling och HSF/Enheten för
ambulans och medicinsk service.

Landstingsstyrelsen

Ankom Stockholms läns landsting
2013 -04- 11
Dnr. LS 1303-0325

Rotel I

Yttrande över remiss angående promemoria från Socialdepartementet, Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m. (Ds 2013:7)

Ärendebeskrivning

Socialdepartementet har inbjudit Stockholms läns landsting att lämna synpunkter på promemorian "Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m." (Ds 2013:7). Promemorian innehåller förslag till reglering av katastrofmedicinska insatser som en del i svenska insatser utomlands. I promemorian finns även förslag som berör sjukvårdsinsatser i samband med sjöräddningsinsatser utanför Sveriges territorialgräns samt slutsatser och klarlägganden inom ett antal områden som berör Svenska Nationella Ambulansflyget, SNAM. Ett förslag till tjänsteutlåtande har utarbetats av Landstingsstyrelsens förvaltning/Regionala enheten för kris- och katastrofberedskap i samverkan med SLL Juridik och upphandling samt Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 4 april 2013
Promemoria från Socialdepartementet "Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m.", (Ds 2013:7)

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslås besluta

att godkänna förslaget till tjänsteutlåtande avseende promemorian "Om katastrofmedicin som en del av svenska insatser utomlands m.m."

att överlämna landstingsdirektörens tjänsteutlåtande som yttrande till Socialdepartementet

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning

Stockholms läns landsting finner förslagen i promemorian väl motiverade, och tillstyrker, med ett viktigt undantag, förslagen. Stockholms läns landsting tillstyrker inte förslagen under avsnitt 15.3 "Sjukvårdshuvudman och vårdgivare vid medicinska insatser utomlands" som rör vårdgivaransvar, arbetsgivaransvar och verksamhetschefsansvar.

Bakgrund

Stockholms läns landsting, är ett av fem landsting som bidrar med läkare och sjuksköterskor till den internationella stödstyrkan. Personalen till stödstyrkan är handplockad från tre olika akutsjukhus i regionen, Södersjukhuset, Danderyds sjukhus och Karolinska Universitetssjukhuset. Ett antal läkare från Stockholms läns landsting ingår dessutom i Socialstyrelsens bedömningsgrupp som med 6 timmars varsel ska vara beredd att resa ut i världen för att göra en medicinsk behovsbedömning vid allvarliga händelser utomlands. Stockholms läns landsting bidrar för närvarande inte med resurser till Sveriges nationella ambulansflyg, SNAM. Motivet är att Arlanda flygplats och akutsjukvården i Stockholms läns landsting med stor sannolikhet kommer att tas i anspråk för att ta emot och vårda drabbade när personer med anknytning till Sverige blivit utsatta för katastrofer utomlands. Med erfarenhet från insatsen i Sydostasien 2004/2005 har det visat sig att det inte är möjligt att med bibehållen kvalitet bidra med resurser till för många parallella insatser.

Sannolikheten för att Stockholms läns landsting ska delta med resurser i sjukvårdsinsatser i samband med sjöräddning är stor. Vi tillstyrker promemorians samtliga förslag inom detta område.

Överväganden

Stockholms läns landsting finner de flesta förslagen i promemorian väl motiverade. Stockholms läns landsting tillstyrker, med ett viktigt undantag, förslagen.

Stockholms läns landsting tillstyrker inte förslagen under avsnitt 15.3 "Sjukvårdshuvudman och vårdgivare vid medicinska insatser utomlands" som rör vårdgivaransvar, arbetsgivaransvar och verksamhetschefsansvar. Vår tolkning av texten i promemorian är att det tidigare anförda argumentet att Socialstyrelsen inte både kan utöva tillsyn och samtidigt vara vårdgivare och arbetsgivare inte längre är tillämpligt. Promemorian framhåller att *"hälso- och sjukvård som bedrivs utomlands står normalt inte under Socialstyrelsens tillsyn"* (s 83 avsnitt 4.4 Tillsyn över hälso- och sjukvård). Det är enligt vår uppfattning inte logiskt med olika regelverk för läkare i bedömningsgrupp och läkare och sjuksköterskor i stödstyrkan. Stockholms läns landstings förslag är att samma regelverk bör gälla för sjukvårdspersonal både i bedömningsenheten och i stödstyrkan. Stockholms läns landsting anser att det skulle vara en fördel om Socialstyrelsen både kunde samordna och leda en sjukvårdsinsats samtidigt som man tar på sig ansvaret som vårdgivare respektive arbetsgivare. I promemorian föreslås att ett av de sex angivna landstingen skulle utses att få arbetsgivar-/vårdgivar-/ och verksamhetschefsansvar för stödstyrkans hälso- och sjukvårdspersonal. Stockholms läns landsting har i nuläget inte möjlighet att ta på sig det ansvaret.

När det gäller förslagen som rör finansiering och ekonomisk ersättning anser Stockholms läns landsting att det är ytterst viktigt att principerna och reglerna för ersättning till den sjukvårdspersonal som ingår i bedömningsenheten och stödstyrkan överensstämmer med regelverket för den personal som kommer från andra myndigheter. I övrigt har Stockholms läns landsting inga synpunkter på förslagen.

Stockholms läns landsting tillstyrker till alla delar de förslag som berör sjukvårdsinsatser i samband med sjöräddning utanför Sveriges territorialgräns.

Stockholms läns landsting bidrar inte med resurser till SNAM och avstår därför från att lämna synpunkter på den del av promemorian som berör SNAM.

Stockholms läns landsting har inga synpunkter på förslagen under 15.4.1 "Jurisdiktionsfrågor" och 15.4.2 "Rättsligt skydd av personalen".

Övriga synpunkter

Promemorian behandlar inte frågan om dokumentation. Stockholms läns landsting anser att det bör tydliggöras på vilket sätt omhändertagande och vård av drabbade ska dokumenteras.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Förvaltningen kan inte se några ekonomiska konsekvenser av förslagen i promemorian.

Miljökonsekvenser av beslutet

I enlighet med landstingets Miljöpolitiska program 2012-2016 har hänsyn till miljön beaktats och slutsatsen är att det inte är relevant med en miljökonsekvensbedömning i detta ärende.

Toivo Heinsoo
Landstingsdirektör

Anders Nyström
Biträdande förvaltningschef

Promemorians huvudsakliga innehåll

I promemorian, som utarbetats inom Socialdepartementet, föreslås att den personkrets som kan komma i åtnjutande av katastrofmedicin som en del av svenska insatser i utlandet ändras från att avse personer med hemvist i Sverige till personer med anknytning till Sverige. Därigenom överensstämmer katastrofmedicinska insatslagens personkrets med konsulära katastrofinsatslagens personkrets. Beslut om insatser enligt detta förslag får fattas av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer (enligt gällande regler Myndigheten för samhällsskydd och beredskap). Vidare föreslås att katastrofmedicinska insatser i utlandet ska kunna ges även till personer från s.k. tredje land. Beslut om insatser som sker på begäran av tredje land ska fattas av regeringen.

I promemorian föreslås även en reglering av de hälso- och sjukvårdsinsatser som förekommer i samband med sjöräddningsinsatser i de delar av havet som ligger utanför Sveriges sjöterritorium och där räddningstjänsten ankommer på svenska myndigheter. Även förslag till reglering av kostnadsansvaret för sådana hälso- och sjukvårdsinsatser presenteras. De landsting som medverkar i sjöräddningsinsatser i aktuella delar av havet ska ha rätt till skäligen ersättning av staten.

Vidare föreslås att Socialstyrelsen, som ansvarar för den medicinska delen av en katastrofinsats utomlands, tecknar avtal med lämpligt landsting avseende sjukvårdshuvudmannaskapet och vårdgivaransvaret för sådana hälso- och sjukvårdsinsatser som ges utomlands med stöd av katastrofmedicinska insatslagen.

I övrigt innehåller promemorian slutsatser och klarlägganden inom ett antal områden av betydelse för katastrofmedicinska insatser och insatser med det Svenska Nationella Ambulansflyget, SNAM. Det handlar om bl.a. jurisdiktionsfrågor och rättsligt skydd av personalen, om SNAM kan erbjudas till annan stats regering eller internationella organisationer, tillsyn och ersättning för vård- och läkemedelsskada samt vissa personalrelaterade frågor.